

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.500

Letna naročnina L. 3.000

Letna inozemstvo L. 4.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXII. - Štev. 44 (1124)

Gorica - četrtek, 5. novembra 1970 - Trst

Posamezna številka L 70

Oživljanje kominforma

V zvezi z volitvami v obrtniško zbornico in bolniško blagajno, ki so bile 25. oktobra, je v slovenski javnosti na Tržaškem povzročilo veliko zgražanje zadržanje nekaterih vidnih komunističnih prvakov slovenske narodnosti, ki so s posebnim pismom pozvali slovenske obrtnike, naj ne glasujejo za listo Slovenskega gospodarskega združenja, temveč za neko drugo fratelančno listo.

V običajnih okoliščinah ne bi nikogar presenetilo takšno zadržanje komunistov, kajti oni so in ostanejo internacionalisti, in vse, kar ni uravnano v to linijo, je zanje reakcionarno, malomeščansko in nacionalistično. Toda v našem primeru je zadržanje omenjenih slovenskih komunistov pri KPI še posebej značilno in vse obsodbe vredno, ker odraža težnje k povratku v čase informbroja po letu 1948, ko so kominformisti (danes člani KPI) označili vse izključno slovenske organizacije za nacionalistične ter v službi tito-fašistov itd. Medtem je prišlo do zunanje sprave med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, čemur je sledila reorganizacija političnih pristašev obeh režimov v Trstu. Tako ustanovljena Slovenska kulturno-gospodarska zveza je nato sprejela v svoje vodstvene organe tudi kominformiste in druge komuniste. Enako se je zgodilo pri vodstvu »Primorskega dnevnika«.

KAJ SE JE SEDAJ ZGODILO?

Slovensko gospodarsko združenje, v katerem so organizirani številni slovenski obrtniki in trgovci in ki je včlanjeno v imenovano SKGZ, je letos nastopilo s samostojno listo pri volitvah v obrtniško zbornico in bolniško blagajno. Ta samostojni nastop so podprli vsi slovenski krogi in tudi vodstvo same SKGZ ter njeno glasilo »Primorski dnevnik« (popolnoma naravno in politično pravilno!).

Zadnji teden pred volitvami pa so se zgodile čudne stvari. Ustanova za lepjenje lepakov je »pozabila« nalepiti volilne lepake Slovenskega gospodarskega združenja. Komunisti Albin Škerk (poslanec), Dušan Lovriha (dolinski župan), dr. Godini (podžupan v Zgoniku) ter Dušan in Miloš Inž. Kodrič (člana izvršnega odbora SKGZ) so poslali slovenskim obrtnikom pismo, v katerem jih pozivajo, naj ne glasujejo za listo Slovenskega gospodarskega združenja, temveč za neko drugo pretežno italijansko listo.

S tem pozivom so, po naročilu partije verjetno, hoteli preprečiti uveljavitev liste SGZ. Rezultat volitev je podpisnike osramotil in razkrinkal, kajti ogromna večina slovenskih obrtnikov je glasovala za svojo listo, ki je prejela 446 glasov in dva predstavnika v pokrajinsko zbornico (Rafael Grgič s Padrič ter N. Kovačič iz Trsta). Lista, ki so jo priporočali omenjeni slovenski komunisti, pa ni uspela izvoliti nobenega slovenskega obrtnika!

Razbijaška akcija omenjenih oseb je v naši javnosti mučno odjeknila, ker nas preveč sponinja na čase neslavne fratelance z vsemi usodnimi posledicami za desetisoče Slovencev in desetine njihovih družtev, ki so čez noč izginila.

Počenjanje omenjenih komunistov je grajal sam glavni odbor SKGZ, ker so izkoristili njeno ime. Zelo ostro pa jih je obsodil izvršni odbor Slovenske leve kakor tudi izvoljeni predstavniki Slovenske skupnosti na svojem delovnem sestanku na Repentabru dne 29. oktobra. Komunisti so z omenjenim dejanjem dokazali, da partiji dejansko ni za utrditev in uveljavitev slovenske manjšine kot samostojnega dejavnika, temveč da ji gre predvsem za njeno instrumentalizacijo (izrabljanje kot sredstvo) v svoje strankarsko-politične namene. Sedaj ji je bilo na poti Slovensko gospodarsko združenje — katera slovenska organizacija bo nato na vrsti? Ali morda sama Slovenska kulturno-gospodarska zveza?

—at

Papež Pavel VI. bo obiskal Daljni vzhod

Konec tega meseca, tj. 26. novembra, bo sv. oče Pavel VI. pričel svoje deveto potovanje v inozemstvo, ki bo najdaljše tako po času kot po kilometrih. Izven Vatikana bo ostal devet dni, saj se bo vrnil v Rim šele 4. decembra ponoči. Pri tem bo letalo, ki ga bo vozilo, preletelo 50.000 km.

Namen potovanja sv. očeta je v prvi vrsti dušnopastirski. Toda razni postanki med potjo v državah kot Iran, Indonezija, Hongkong in Cejlon dajo slutiti, da bo papež Pavel VI. skušal Cerkev v tistih krajih tudi diplomatsko podpreti.

Na potovanju ga bodo med drugimi spremljali dekan kardinalskega zbora Tisserant, novi prefekt Kongregacije za evangelizacijo Rossi in tajnik za zunanje zadeve Cerkev msgr. Casaroli. V Rimu pa bo ostal kardinal Villot, ki vodi državno tajništvo. Sv. oče bo v teku devetih dni govoril približno štiridesetkrat.

Sv. oče bo Rim zapustil v četrtek, 26. novembra v jutranjih urah. Najprej se bo ustavil za nekaj ur v Teheranu, glavnem mestu Irana (Perzije) in se tam sestal s šahom (cesarjem) Reza Pahlevi. Naslednje jutro bo pristal na Filipinih. V njihovi prestolnici Manili bo še isti dan predsedoval zasedanju škofov iz dežel Daljnega vzhoda. Tam bo tudi objavil svojo poslanico za Azijo.

29. novembra bo papež obiskal kraj Apijo na otočju Samoa. To otočje je od leta 1962 samostojno in član Združenih narodov. Krščanska skupnost je tu izredno cvetoča. S tem obiskom želi sveti oče poudariti misijonski značaj Cerkev.

V Avstralijo bo Pavel VI. prispel v ponedeljek, 30. novembra na večer. V Sydneyu bo načeloval zasedanju avstralskih škofov. Srečal se bo tudi s časnikarji, predstavniki oblasti in raznimi izseljenjskimi skupinami.

3. decembra popoldne se bo sv. oče za nekaj časa ustavil v Džakarti (Indonezija), kjer se bo sestal z duhovščino in redovniki ter obiskal šefa države generala Suharta. Na prostem bo opravil sv. mašo, nato pa 4. decembra zjutraj

prispel v Hongkong, ki je sicer angleška kolonija, a njegovi prebivalci so v glavnem Kitajci. Očividno bi rad sv. oče s tem obiskom izkazal pozornost vsemu kitajskemu narodu in začel razgovor z oblastmi celinske Kitajske, ki je prežeta Maočetungovih misli in predstavnica revolucionarnega komunizma.

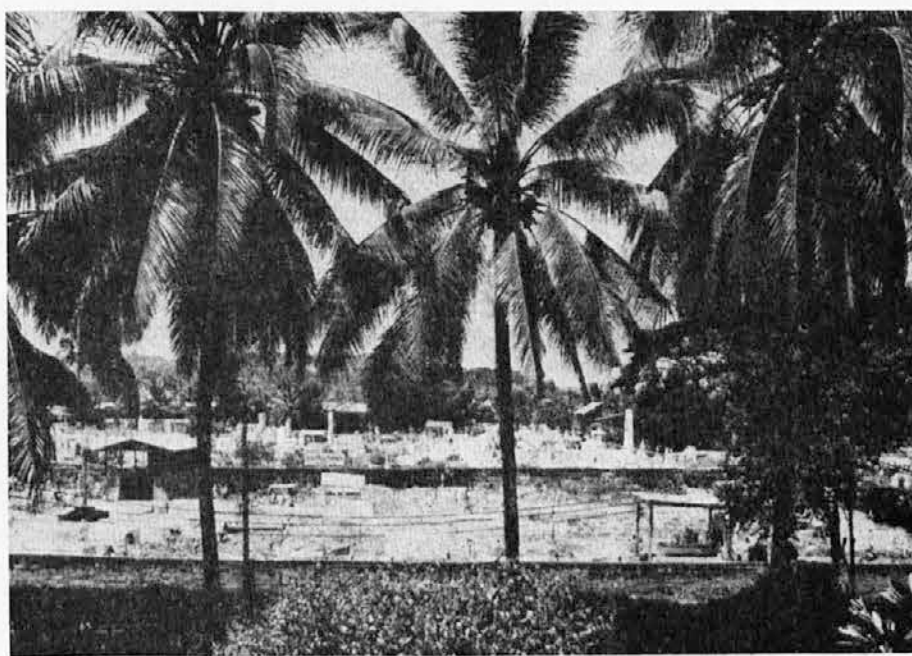
Na večer istega dne bo papež Pavel VI. pristal v Colombu na otoku Cejlonu. Na letališču bo opravil sv. mašo in se srečal z oblastmi. Ta postanek se zdi zelo pomemben, saj je vlada v Cejlonu zelo na levo usmerjena in Cerkvi bolj malo naklonjena. Misijonsko delo se razvija v znamenju velikih težav. Še isti večer bo Pavel VI. odpotoval in se v nepretrganem poletu vrnil v Rim.

Tako bo sv. oče s tem svojim devetim potovanjem zaključil krog svojih obiskov po vseh celinah Zemlje. Začel je z Azijo: šel je najprej v Sveto deželo, nato pa v Indijo. Sev. Ameriko je obiskal ob svojem potovanju v New York na sedež OZN. Nato se je vrnil v Azijo, ko je bil v Carigradu in Efezu. Sledilo je potovanje v Fatimo, temu v Kolumbijo v Južni Ameriki. Končno je sv. oče šel v Zenevo v Švici in nazadnje lani v Ugando na afriški celini. Sedaj bo tem delom sveta pridružil še Oceanijo in Avstralijo.

Se pred desetimi leti so se zdeli taka potovanja nepojmljiva. Tudi v tem oziru je »odprlo okno, da bi prišel v Cerkev nov zrak«, nepozabni Janez XXIII., ko je šel na božjo pot v Loreto, da bi tam molil za uspeh koncila, ki se je imel pričeti. Iz malega začetka se je sedaj razvil obširen program svetovnih potovanj poveljarja Kristusove Cerkev.

Kriza katoliškega šolstva v ZDA

Novo šolsko leto v ZDA je spet pokazalo težko krizo katoliškega šolstva. V državi Wisconsin ni začelo pouka 25 katoliških ljudskih šol in ena srednja šola. Se lansko leto so v isti državi zaprli 39 katoliških šol. Vzroki krize so finančnega značaja.

Med deželami, ki jih bo sv. oče Pavel VI. obiskal, so tudi Filipini sredi Tihega oceana. Filipine so skozi štiri stoletja imeli v svoji zasedbi Španci. Prebivalstvu so pustili svojo vero, kulturo in deloma jezik. Tako veljajo Filipini danes za pretežno katoliško državo, dasi Kristusova vera še ni globoko prodrla v mišljenje ondotebnega prebivalstva, saj primanjkuje duhovnikov in je zato verska izobrazba na zelo nizki stopnji. Tudi ne manjka krščanskih ločin. Leta 1902 je duhovnik Aglipay sprožil razkol. Danes se prišteva k Aglipayevi Cerkvi kar ena desetina katolčanov. Ta razkol se čuti celo na pokopališčih. Na sliki je videti pokopališče v kraju Cagayan de Oro, razdeljeno v dva dela. Prednje je za Aglipayeve kristjane, za njim za katolice. Ta razdeljenost kristjanov povzroča Kristusovi Cerkvi silno škodo.

Delo v deželnem svetu

V deželnem svetu se je več dni zavlekla razprava o prispevkih privatnikom in IACP za zidavo novih hiš. Kot znano, obstaja deželni zakon iz leta 1967 št. 27, kateremu se je potem pridružil zakon št. 15 iz leta 1969. Slednji je predvideval tudi intervencijo osrednjih oblasti v zvezi s prispevkom za gradnjo novih stanovanj oz. hiš. Toda država je bila skoroda odsotna na tem področju, zato je deželni odbor predložil v odobritev v svetu nov zakon, ki dopolnjuje in finansira obstoječe zakone.

V diskusiji je svetovalec Slovenske skupnosti obravnaval problem tistih naših ljudi, posebej na Krasu in v goriški okolici, ki si ne morejo zidati hiše, ker so obstoječi regulacijski načrti zelo strogi in ne dopuščajo množičnega zidanja. Dr. Stoka je zahteval od deželnega odbora, da izda v kratkem nov zakon, ki bi predvideval znatne prispevke vsem tistim lastnikom starih hiš, ki bi radi svoje domove notranje predelali, modernizirali in jih vskladili s potrebami današnjega časa. V tem smislu je svetovalec Slovenske skupnosti vložil tudi resolucijo, ki jo je odbornik Masutto sprejel in se obenem obvezal, da bo deželni odbor čimprej preštudiral ves problem in izdal v kratkem nov ustrezujoč zakon, ki bi šel na roko zainteresiranim ljudem.

V diskusiji istega zakona je svetovalec KD Ramani bil pobudnik predloga, po katerem naj bi Italijanom, ki so jih libijske oblasti pred kratkim izgnale, dali prispevke preko »Opera assistenza ai profughi giuliani e dalmati ed ai rimpatriati« za zidavo hiš oz. stanovanj, če se naselijo v naši deželi. Razvnela se je vroča debata, v katero je poseglo mnogo svetovalec. Tudi med samo KD so se pojavile razprtije, saj je precej njihovih svetovalec bilo proti takemu predlogu, ki naj pripelje v našo deželo nove ljudi, za katere bi moral Rim poskrbeti.

Svetovalec Slovenske skupnosti dr. Stoka je bil proti omenjenemu predlogu, ker je pač Rim poklican, da uredi vprašanja

libijskih priseljencev in ne naša dežela, katere velik del prebivalstva mora itak v tujino po kruh in delo.

BERZANTIJEVO POSREDOVANJE V RIMU

Na Lovrihovo ustrezno vprašanje glede sestanka predsednika deželnega odbora Berzantija v Rimu o slovenskih vprašanjih, je odbornik Stopper dejal, da se je Berzanti mudil v Rimu 21. septembra letos, kjer je pri podtajniku predsedstva ministrskega sveta Antoniozziju interveniral v prid zakonskemu osnutku deželnega svetovaleca dr. Stoke, kateremu se potem vlada ni več uprla in je tako z objavo v deželnem vestniku št. 34 stopil dokončno v veljavo.

Istega dne se je Berzanti sestal tudi z ministrom za prosveto Misasijem, katerega je opozoril na vprašanje, ki ga je pred kratkim obravnaval v deželnem svetu odbornik Giust, ko je odgovarjal na interpelacijo, ki jo je za slovenske šolnike iz Trsta in Gorice vložil svetovalec Slovenske skupnosti dr. Stoka. Gre za pravno in ekonomsko ureditev profesorjev srednjih šol, ki so še vedno »poverjeniki« in tako vezani na šolsko upravo z negotovim in začasnim službenim odnosom. Berzanti je ministru Misasiju toplo priporočil rešitev teh vprašanj slovenske šole. Posredovanje je bilo pozitivno, saj je Misasi 7. oktobra letos sporočil, da so pripravili poseben zakonski predlog, ki predvideva dokončno ureditev organskih staležev šolnikov srednjih šol v Trstu in Gorici.

Atomska centrala v Sloveniji

Slovenska in hrvatska republika sta se odločili, da skupaj zgradita atomsko centralo. Stala naj bi v bližini mesta Krško ob Savi. Dokončana bi morala biti leta 1977. Atomska centrala bo imela moč 600 megatonov, stroški pa bodo znašali 30 milijard lir.

Jugoslavija v objemu inflacije

Pretekli teden je v Beogradu zasedala Zveza komunistov Jugoslavije. Zasedanja se je udeležilo nad 350 delegatov. Glavni predmet razpravljanja je bil kako rešiti gospodarsko reformo, ki jo grozi bohotna inflacija čisto zadušiti.

Sklenjeno je bilo, da se zamrznejo cene industrijskim izdelkom kakor tudi nekaterim proizvodom prve potrebe. Ta zmrznjenost cen naj bi trajala do srede leta 1972. Galop inflacije postaja nezadržan. Letos v prvih osmih mesecih se je življenjske podražilo za 14%.

Predsednik vlade je trdo obsodil vse, ki so izvajali pritisk na zvezno vlado, da je izdala množino denarja brez kritja. Dejal je, da so bile storjene resne napake, ki so jugoslovansko gospodarstvo spravile na rob poloma.

Krsta Crvenkovski pa je priznal, da marsikje v Jugoslaviji niso doumeli duha reforme. Prišlo je do masovne brezdelnosti, kar je prineslo s seboj niz družbenih in političnih težav. Premnoga podjetja so se zanašala, da bo čas sam vse uredil. Ljudje so se predali pretirani potrošnji, zaradi česar je silno zrastel dolg v inozemstvu. Vzporedno s tem so nenehno rastle cene na notranjem trgu. Jugoslavija je polna skupin ljudi, ki imajo malomeščansko miselnost in egoistično branijo svoje zasebne koristi. Samoupravljanje rušijo tudi razni tehnokrati, ki se malo brigajo za smernice, katere prihajajo od Zveze komunistov.

Zborovanje italijanskih škofov

V Rimu je imelo svoje zborovanje predsedstvo italijanske škofovske konference. Škofje so razpravljali o zasedanju celotne

škofovske konference, ki bo v Rimu od 9. do 14. novembra, o uvedbi diakonata, o organizirani dobrodelnosti, o dušnem pastirstvu med delavci, o katoliškem dnevniku. Ker je bilo to zborovanje v času, ko so v senatu sprejeli zakon o razporoki, so škofje izrazili svoje obžalovanje in zaskrbljenost nad sprejetim zakonom.

Dvesto tisoč rojstev — tristo tisoč splavov

Po dokaj zanesljivih ocenah strokovnjakov je v Jugoslaviji na leto več kot 300.000 prekinitev nosečnosti. Od tega pride na Srbijo kar 180.000 splavov. Ta stvar dobiva poseben pomen, če povemo, da je tretjina abortusov — ilegalnih.

Hkrati imamo v Jugoslaviji na leto okrog 200.000 rojstev. Prekinitev nosečnosti, dovoljenih in prepovedanih, je torej več kot rojstev. V Srbiji je bilo na primer na 1000 žensk v dobi rodnosti 76 rojstev in 86 prekinitev nosečnosti. V Vojvodini je bilo 56 rojstev in 70 abortusov na 1000 žensk v dobi rodnosti, na Kosovem pa 209 rojstev, prekinitev nosečnosti pa samo 46.

Posebno značilen je podatek, da je 21 odstotkov vseh žensk, ki so prekinile nosečnost, mlajših od 18 let.

Omenjeni statistični podatki vsekakor kažejo, pravi beograjski časopis »Politika ekspres«, da bi bilo treba to kočljivo vprašanje urediti z zakonom. Zakonska določila o tem, kakšni so pogoji in kakšen postopek je potreben, da se odobri prekinitev nosečnosti, so že sestavljena in bodo kmalu prišla pred poslance srb-ske skupščine. Podobne zakone bodo sprejeli tudi v drugih republikah.

Slovinci v Meyerjevem »Literarnem priročniku«

Slovenskih književnikov je v knjigi 31. Če jih navedemo kronološko, tj. ne po abecedi, so tile: Trubar, Dalmatin, Bohorič, Valentin Vodnik, Prešeren, Vraz, Levstik, Jenko, Stritar, Jurčič, Gregorčič, Keršnik, Tavčar, Aškerc, Cankar, Kette, Murn, Zupančič, Govekar, Finžgar, Meško, Gradnik, Bevč, oba Kozaka (Ferdo in Juš), Kosovel, Prežihov Voranc, Kreft, Kranjec, Ingolič in Matej Bor. Gotovo so to imena, ki spadajo v tako knjigo. Se bolj gotovo pa je, da bi prej kakor to ali ono od njih morala biti v Meyerjevem navzoča vsaj še dva slovenska književnika, ki ju zdaj, žal, zaman iščemo: namreč dramatik Anton Tomaž Linhart in pisatelj Ivan Pregelj. Le kako sta mogla izostati?

Na drugem mestu se človek vpraša, ali so v knjigo sprejeti slovenski književniki prikazani tako, da si bo tujec lahko ustvaril o njih resnično podobo. Reči moramo, da so prikazi nasplošno zelo točni in — kar je za leksikon važno — omejeni na res bistveno. Za dokaz naj navedemo dve oznaki! Valentina Vodnika predstavljajo knjiga takole: »Zupnik, učitelj in končno šolski nadzornik; izdajal je učbenike, poučne slovenske koledarje in tudi prvi slovenski časopis, pridobil si je zaslug za ljudsko izobrazbo. Vodnik je pisal romantične pesmi, iz katerih zveni njegova ljubezen do domovine in do slovanstva.« O pesniku Alojzu Gradniku beremo (seveda v prevodu, kot prej): »Bil je kot pravnik v visokih službah. Na Dunaju vplivi Dehmla in Hofmannsthal; v svoji liriki je obravnaval snov iz slovenske folklorne in iz svoje domače pokrajine, pa tudi motive ljubezni in smrti; ena poglavitnih tem njegove miselne lirike je konflikt med svetom resničnosti in svetom, kakršnega si predstavljamo; tuptam je pisal tudi politične pesmi z nacionalno tendenco; odlični prevodi. Od 1916 dalje je izšlo več pesniških zbirk.«

Najmlajši slovenski avtor v Meyerjevem »Literarnem priročniku« je Matej Bor, ki se je rodil v Grgarju pri Gorici 14. aprila 1913. Vse, kar pravi knjiga o njem, popolnoma drži. Le zadnji stavek bi pri kom utegnil naleteti na ugovor: o Boru namreč trdi, da »velja za najpomembnejšega slovenskega sodobnega pisca.«

Stvarno napako oziroma netočnost sem zasledil samo eno. Stritarjevi »Dunajski sonetje« so v knjigi označeni kot »Donau-sonette«, kar pomeni seveda »Donavski soneti«. Biti bi moralo pač »Wiener Sonette«.

Ob koncu navaja Meyerjev »Literarni priročnik« napotke za poglobljeni študij posameznih književnosti — po abecedi od afriške in egiptovske pa vse do beloruske. Za podrobnejše preučevanje slovenske literature omenja na prvem mestu knjigo Bruna Meriggija »Storia della letteratura slovena...«, ki je izšla v Milanu 1961, in šele nato Slodnjakovo v nemščini napisano »Zgodovino slovenske književnosti«, ki je izšla v Berlinu 1958. Razen tega so navedene prve tri knjige matične Zgodovine slovenskega slovstva, ki so izšle v letih 1956 do 1961. (V tej zbirki je konec lanskega leta izšla že VI. knjiga.) Manjka pa v seznamu Slodnjakovo »Slovensko slovstvo« (iz leta 1968). Tudi v tem pogledu — ne le kar zadeva izpuščenega Linhart in Preglja ter še kako drugo malenkost — bo treba torej Bibliografski institut v Mannheimu informirati. Kdo

lahko to stori? Pač slavistični oddelek ljubljanske univerze.

Meyerjev »Literarni priročnik« je nasplošno tako odlična, koristna in praktična knjiga, da si jo želimo kar se da popolno: takšno, da bi bili tudi Slovinci z njo brez pridržka zadovoljni. Ravno zato smo opozorili na nekatere stvari, ki bi se dale z majhnim trudom izpopolniti oziroma popraviti v naslednji, 3. izdaji, do katere bo pač prišlo prej ali slej. Vsekakor dve tako svetli imeni v slovenski književnosti kot sta Linhart in Pregelj, takrat ne bosta smeli manjkati.

Vinko Bellič

Predstavniki Slovenske skupnosti na Repentabru

Minuli teden so se na Repentabru sestali načelniki svetovalskih skupin Slovenske skupnosti v deželnem, pokrajinskem in ostalih občinskih svetih (občine Trst, Dolina, Nabražina, Zgonik in Repentabor) ter še nekateri drugi svetovalci in člani sveta Slovenske skupnosti. Namen srečanja je bil pretres organizacijskih vprašanj, kot so povezava med osrednjimi organi in krajevnimi sekcijami ter zaupniki, izdajanje glasila ter določitev urnika za poslovanje na osrednjem sedežu. Srečanje je vodil predsednik sveta dr. Zorko Harej, ki je v pozdravnih besedah tudi razložil namen tega sestanka.

Po govoru političnega tajnika dr. Legiša o položaju Slovenske skupnosti po zadnjih volitvah je dr. Dolhar nanizal nekaj točk, ki naj bi bile osnova za razgovor; med drugim, o povezavi med izvršnim odborom Slovenske skupnosti in svetovalskimi skupinami in člani Skupnosti po vaseh, kdaj in kaj naj bi bila

Pevski koncert zamejcev v Mirnu

Objavljamo poročilo o pevskem koncertu dveh naših goriških zborov, ki sta nastopila v nedeljo, 25. oktobra v Mirnu. Poročilo je napisal prof. Hubert Bergant, izšlo pa je v »Primorskih novicah«.

V nedeljo sta gostovala v Mirnu dva zamejska zbora in sicer moški zbor »Mirko Filej« pod vodstvom Zdravka Klanjščka ter zbor »Lojze Bratuž« z dirigentom prof. Stankom Jericijem. To je vrnitev obiska dveh naših zborov, ki sta bila 14. oktobra t. l. v Gorici nad vse gostoljubno sprejeta. Pevski zbor iz Mirna pod vodstvom Anteka Klanjščka in zbor v isti zasedbi iz Vrtojbe »Jadranc« z zborovodjem Cirilom Siličem sta bila deležna pri rojakih v Italiji nedeljenega priznanja. Enako navdušen sprejem sta doživela tudi oba gosta na koncertu v Mirnu. Spored so sestavljale skladbe U. Vrabca, A. Foersterja, M. Fileja, E. Komela, A. Srebotnjaka, P. Jerbe, L. Bratuža, F. Marolta, J. Gallusa, E. Adamiča, M. Kogoja, K. Pahorja in G. Devetaka.

Izvedba vseh skladb je bila zgledna. Tistim, ki iz »potrebe« po resnici vedni pričakujejo samo negativno kritiko, bi rad zagotovil, da za mnoge tretja točka futurističnega manifesta iz leta 1910 še vedno velja. Vsebuje namreč trditve, da je vsaka kritika ali nekoristna ali celo škodljiva. V manifestu se odraža nazor skupine mladih umetnikov, ki je bila tedaj še napredna, zato ji lahko verjamemo!

† Msgr. Janez Hladnik

100 V SLUŽBI
CERKVE IN NARODA
(SPOMINI)

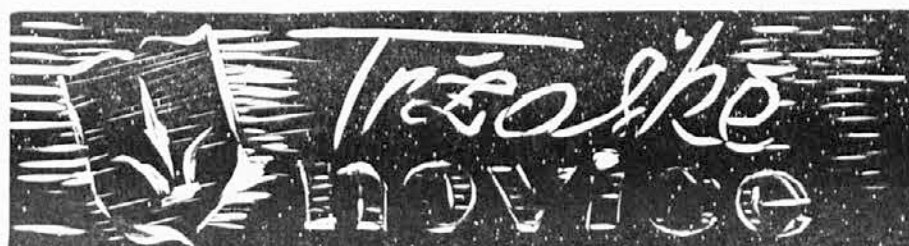
SPET OPRAVEK Z NOGO

Ze v februarju se mi je znova odprla rana na peti. Poskus s penicilinom ni dal nobenega učinka. Moj prijatelj in osebni zdravnik dr. Mario Baila me je priporočil svojemu bratu primariju v bolnišnici Alvarez, kateri naj bi videl moj primer. Ko je vse preiskal, je dejal: osteomielitis je to, kajpak.

No ja, meni je šlo na smeh, ko sem besedo analiziral in se spomnil besede »Chupamedias (izg. čupamedias) del cura«, kar bi bilo po slovensko »farški petiloznik... Mielitis... to bi bilo od medu, seveda... Moje nogavice so pa menda res sladke. Ne bo napačno, če pride kaj več takih, katerim bi rekli »chupamedias«. No, to tako mimogrede. Z mojo nogo pa ni bilo šale. Samo nož jo bi mogel ozdraviti.

FATIMSKA ROMARICA PRVIČ V POMPEJU

Priprave za obisk fatimske Romarice smo začeli že takoj po veliki noči. V Lanusu se o tem prej nikoli še ni slišalo. Prva cerkev, ki je ta glas sprožila, je bila

29. oktober v Slov. kult. klubu

Zadnjo soboto je bil v Slovenskem kulturnem klubu spominski večer-sprejem ob 29. oktobru, slovenskem narodnem prazniku. Priložnostni nagovor je imel deželni poslanec dr. Drago Štoka, ki je omenil najprej zgodovinske dogodke leta 1918, ko se je slovenski narod osamosvojil in sam vzel v roke vaje svoje usode. Dr. Štoka se je nato ozrl na današnje razmere in pri tem poudaril hotenje po skupnem reševanju vseslovenskih problemov.

Sicer se lahko motimo, a na žalost nismo doslej zasledili ne v slovenskem ti-

sku ne v nobenem prosvetnem društvu nikake omembe tega slovenskega narodnega praznika.

Seja tržaškega občinskega sveta

Na eni izmed zadnjih sej tržaškega občinskega sveta je odstopil svetovalac Lovero, ki pripada socialdemokratski stranki PSU. Lovero je bil namreč imenovan za pokrajinskega odbornika. Obe funkciji pa sta nezdružljivi. Na Loverovo mesto je občinski svet potrdil Francesca Romana, docenta na tržaškem vseučilišču.

Na isti seji so svetovalci med drugim tudi potrdili komisijo za pritožbe v zvezi z davčnimi dajatvami. V omenjeni komisiji je tudi strokovnjak Slovenske skupnosti dr. Drago Gantar.

Seja nabrež. občinskega sveta

Na seji nabrežinskega občinskega sveta, ki je bila pretekli teden, je župan dr. D. Legiša seznanil svetovalce, kako so bile porazdeljene funkcije med posameznimi odborniki. Župan sam bo odgovarjal med drugim še za matični in volilni urad ter urbanistiko. Podžupan je Luciano Colombo, odbornik Slovenske skupnosti Antek Terčon pa bo vodil zadeve, ki se tičejo osebja, splošne zadeve in stike z javnostjo.

Nato so svetovalci začeli razpravljati o proračunu, ki so ga na naslednji odobrili z glasovi svetovalcev Slovenske skupnosti in svetovalcev strank leve sredine.

Bralci pišejo

Premalo poudarjen uspeh

Podpisani sem zvest bralec Vašega cenjenega lista in bi zato želel preko njega opozoriti javnost na sledečo zadevo: Slovenska skupnost je pred kratkim končno prodrla s Stokovim deželnim zakonom, po katerem so Slovenci odslej lahko v deželni zakonodaji imenovani s pravim imenom. Ni treba posebej poudariti, da je to v danih razmerah zavirljiv uspeh, s katerim bi se marsikatera stranka upravičeno ponašala. Vaš list je pred časom dal velik poudarek temu Stokovemu predlogu. Ko je pa sedaj po številnih ovirah bil dokončno potrjen, nisem zasledil, da bi ta veliki uspeh bil tudi primerno populariziran. Sicer pa noben slovenski časopis ni dal omenjenemu uspehu primerne poudarka, vendar resnici na ljubo je slovenski tržaški dnevnik o tem še največ pisal. Če bi komunisti dosegli kak tak uspeh, bi ga gotovo dolgo razglašali slovenskim volivcem. Menim, da je bila za Slovensko skupnost in za skupine, ki jo sestavljajo, izredna prilika, da svojim volivcem prikažejo konkretne uspehe svojega dela pri naporih za reševanje slovenskih problemov. Res škoda, da je taka priložnost šla tako neizkoriščeno mimo. Hvala za gostoljubnost.

Volivec Slovenske skupnosti

Rožni venec je treba znati moliti

Rožnovenska pobožnost je že mimo. Rad sem se je udeleževal. Potem pa sem po stari slovenski navadi še malo v gostilno zavil. Tam vedno najdeš znanca in ob kozarcu tokajca se da tako prijetno modrovati...

V nedeljo, 8. novembra bodo tržaški skavti uprizorili v Marijinem domu v ul. Risorta 3 v Trstu ob 17.30 moderno misijonsko igro v treh dejanjih

»GOSPODOVA URA«

Med odmori bo srečolov. Izkupiček je namenjen slovenskim misijonarjem.

Pa me eden od tistih, ki ne vejo z molitvijo kaj početi, zbode in pravi: »No, no, coj boš pa bolje spal, ker si zmoliš rožni venec. Za mene je moliti rožni venec kakor ocejati se z vinom. Spraviš pet, šest kozarčkov in nazadnje ne veš nič. Tako je tudi z rožnim vencem. Zdrdraš pet, šest desetk in na koncu sploh ne veš, da si molil.«

Nisem mogel molčati, pa sem »napredneža« sklenil poučiti. Dejal sem mu: »Ko že omenjaš vino in rožni venec, pa splejva primerjavo do kraja! Je pitje in pitje. Nekateri pijejo kot žejna krava. Čimprej so ob razsodnost, bolj so zadovoljni. Drugi pa pijejo s preudarkom. Najprej dajejo hrane svojim očem. Z ljubeznijo božajo rujno barvo božje kapljice. Tudi ušesa naj dobe svoje! Zato z užitkom prislušnejo, ko vino prelivajo iz steklenice v kozarec. Nato pride na vrsto vonj. S pobožnostjo srkajo vinski duh vase, preden ga zvrnejo in tedaj mlasknejo z jezikom ter dajo priložnost še okusu, da ga uživajo. Ob tem pa razmišljajo o izvoru vina: da je res božji dar, da pa zahteva veliko truda, preden pride od vinogradnika preko posredovalca do potrošnika. Koliko skrbi in težav je vmes, res pravi križev pot.«

Torej, važno je, kako piješ, da imaš kaj od tega. Isto je z molitvijo rožnega venca. Važno je, kako ga opravljaš. Če se znaš zamisliti, kaj vse je Vinogradnik naših duš storil za nas, potem boš gledal na Boga, božjega Sina in Mater božjo čisto z drugačnimi očmi. Oči se ti bodo same od sebe usmerile proti nebu, jezik se ti bo sprožil in gibanje, uho bo prislušnilo božji besedi, v duši ti bo sladko in molitev ti bo postala potreba. V svoji življenjski zgodbi boš odkril križev pot, podoben Kristusovemu, a tudi spoznal, da je konec križevega pota ne poraz, ne smrt, temveč vstajenje. Če boš rožni venec molil na ta način, boš vsak večer zaspal z mirom in duši in četudi bi nekdo opolnoči hrupno potrkal na tvoja vrata, se ne boš bal. Verovati v onostranstvo pomeni biti nesmrten že na tem svetu.«

Tomaž Cuder

Škofov obisk v Rablju

Videmski pomožni škof msgr. Pizzoni je v sredo, 28. oktobra obiskal Rabelj in ostal v kraju ves dan. Najprej se je spustil v rudnik in pozdravil rudarje na njih delovnem poprišču. Za vse je imel očetovalsko besedo. Srečal se je tudi z učenci osnovne in srednje šole ter obiskal bolnike. Opoldne se je z delavci udeležil kosila v delavski menzi. Zelel je, da so mu nudili isto hrano, ki jo delavci uživajo vsak dan. Popoldne se je sestal z ženami in hčerkami rudarjev, zvečer pa še s samimi rudarji v kino dvorani. Brez dvoma so taka srečanja med škofom in verniki koristna, saj vzpostavljajo iskrene vezi med cerkvemim načelstvom in božjim ljudstvom.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

brez palice in nikdar več je ni rabila.

Ni se pa tako srečna vračala domov druga žena, ki je stopila v lužo na voglu pred cerkvijo, pa se ji je udrla in je potegnila iz blata nogo brez čevlja. Pa tudi ona je bila kljub temu srečna.

Silni so bili vtisi prvega dne in prav tako naslednje dni, ves teden. Marija je hotela preložiti dan svojega obiska, kot sem prej omenil. Vedela je, da bo ta teden lep, kot oni ni bil. Ves teden smo imeli čez dan polno ljudi, zvečer pa cerkev nabito za misijonski govor.

ZUPNIJA USTANOVLJENA

Nisem si delal več skrbi, odkar sem imel reden naslov »vikar«. Toda nadškof v La Plati je stvari peljal naprej in tako dobim nekaj dni pred Marijinim prihodom dekret, datiran 15. avgusta, na dan Marijinega vnebovzvetja, — prav v letu, ko se je prvič obhajala dogma Marijinega vnebovzvetja: vikarija San José de Pompeo je bila povzdignjena v župnijo. S 1. septembrom naj bi stopil dekret v veljavo.

(Se bo nadaljevalo)

